

Svenska Canada = Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (Year) 21.

Lösningsnummer 5 Cents.

WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 22 OKTOBER, 1913.

N:o 143.

Mödens lön.

Bild ur livet af Karla Rönne.

I närmare femtio år hade Lars Nilsson tjänat på Annerberg. Då han vid några och tjugo år kom till gården som statkar, var han senig och stark som en jätte, kunde utan nöda slunga en tunnslak på nacken och slita ondt i ur och skur utan att det bekom honom det ringaste, tyckte han då. Men under årens lopp kröktes hans föttr så raka ryg, gestalten blef styf och värkbruten och vid fjuttio sju år var Lars Nilsson som en tröttnad gammal dragnare, utsliten och kraftlös.

Baronen, som ägde flera andra gods och gårdar jämte Annerberg och blott vistades där några dagar hvarje år vid jakttiden, då han kom dit i sällskap med en flock höga herrar, brukade neolittande slå gamle Lars på axeln och säga:

— Se på den här trotjänaren! Han är från en tid, då annat förhållande rådde mellan husbonden och underlydande än i våra dagar! Han har tjänat här i nära ett halvt sekel. — Men han skall också få sin lön. Han skall slippa lida ned eller ha det ondt nu på gamla dagar! — Och så lät han falla några halva meningar om ett torp, som gamle Lars skulle få att bruka och bebo som ett slags donation, när han — och det kunde ju ej dröja länge om — blifve oförmögen att tjäna en statskarls hårda tjänst.

Och så medaljen, naturligtvis! — Gulmedaljen från Patriotiska sällskapet! Också den hade i många år ligat så lockande för Lars Nilsson. Gubbens riktigt strålande upp vid tanken på den där gula pingen i det granna landet, som han en gång skulle få bära på rosen vid högtidliga tillfällen. —

Men nog glädde han sig än mer öfver utsikten att få en egen torvå — så godt som Lars hade alltid varit mån om hans eget. Och inte skulle som vore det hans önske. Och inte skulle han försämrade den jordlapp, han kom till — var säker på det, menade samlingen.

En vårdag, när Lars följde sina dragare på fältet, plöjande färd vid färd af den svarta terryllan och förvaltarens stöd och såg på, sade denne, när Lars kom till ena vändtegen och pustade ett ögonblick:

— Nu har baronen gjort allvar med den där medaljen, Lars! På söndagen kommer den att tilldelas Lars i kyrkan. Baronen kommer själf hit ned, då.

Hjärtat riktigt hoppade af fröjd i Lars Nilssons gamla bröst! — Nu skulle det bli allvar af med baronens många liften! Nu skulle statjtjänsten vara slut för alltid, slut med detta eviga onönda, dagliga släpet! —

Ja, förstås! — Inte ännu hade ligga sig på latbänken igen, för det han fick ett torp! Nej, pass, trodde ni det, så kände ni inte gammel-Lars!

— Men att arbeta och trüna för egen räddning, plöja och så för egna skördar, värda egna kreatur — detta var ju knappt att kalla arbete! Det var ju bara roligt — ett nöje som han önskat sig hela långa lifvet!

Under den tid, som återstod till Palmönsdagen, gick samlingen som en lycklig dröm. Hvarje kväll efter slutat dagsverk ställde han hemma i stugan och gjorde upp planer och byggde luftslott i sällskap med Johanna, hjälpen i lust och nöd under ett halft århundrade.

Där voro flera torp under gården lodiga till framtiden nästa år. Men det mest passande af alla för Lars var Öppgård, tyckte han. Dit hörde blott en tre i fyra tunnland jord och det var så lagom, det skulle han nog kunna sköta — hann var väl inte allt mest och när försvann, inte! — Ja, kanske baronen sträckt sin godhet så långt att han hjälpte till med uppbyggnaden — en bäst, ett par kor — tånhandla gamle Fingal, Lars' trogne arbetskamrat se'n närmare tjugo år, fick följa sin van till det nya hemmet! — Ja, hvem kunde veta! Nog skulle förvaltaren vara så beskedlig att gå i god för Lars för en gris och ett par får och lite annat smutt, som behöfdes! Jaha ja! Det gjorde han nog!

— Bäst att ta' först och rikna se'n, tyckte Janne, äldste sonen, som också tjänade på Annerberg, hade kök ihop med de gamle och nästan hvar kväll tittade i ett slag. — — — Far har inte Öppgård annu. Låt oss vänta så länge. Baronen brukar inte vara så godvillig af sig, det undras mig stort, om han menar något med det pratet om donationen, tviflade Janne.

Men fadern var full af glada förhoppningar. Han kunde omöjligt "vänta", som sonen. Han fortsatte att bygga på sina luftslott.

En söndagsförmiddag gjorde han sig ärende till torparn på Öppgård, fast han visste att denne var gången i måssan och ej stod att träffa, bara för att få tillfälle att se sig omkring och beskåda allt där borta. Han gick öfver de små åkerlapparna och onönda och bestående rodan i andan om hur allt skulle vara. — — — Här på den där lilla trekantiga skulle de sit-

EN STATLIG FÖRMÄLNING.

Prins Arthur af Connaught förmälas högtidligen med sin kusin hertiginna af Fife.

I närvaro af en stor samling kungliga personer förmälas i onsdags prins Arthur af Connaught med sin kusin hertiginna af Fife. Vigneln förrättades i St. James Palace i London, och bland de närvarande märktes:

PRINCE ARTHUR OF CONNAUGHT

I närvaro af en stor samling kungliga personer förmälas i onsdags prins Arthur af Connaught med sin kusin hertiginna af Fife. Vigneln förrättades i St. James Palace i London, och bland de närvarande märktes:

Prins Hamilton i Brednebiplanen och löjtnant von Porat i det svenskbyggda Niaport-monoplanet flyga till Skeninge för att där ordna flygskolans föreläsning under andra arméförordningens fältmanöver den 6-9 oktober, där arméns samtliga flygmän skulle deltaga. Såsom passagerare skulle i hvardera maskinen medfölja en mekaniker. Kapten Hamilton hade vid tillfället på morgonen tillfälligt placerat sig i biplanet. Maskinen sattes i gång och startade. Det dröjde dock icke många sekunder förrän aviatören tyckte sig förnärka ojämnhet i motorns arbete och att den minskade farten. Plötsligt stannade motorn af sig själf, och den redan påbörjade flygningen måste afbrytas. Vid middagstiden plockades motorn sönder, hvarvid det befanns att ett ganska långt stödben tillfälligt insmugglat i motorn. Denna hade så gått rundt till dess stödben fastnat i motordelarna, då det blifvit stopp. Ganska lätt kunde en explosion ha inträffat, som kunnat ha medfört obehärliga skador.

Det svenskbyggda monoplanet hade de kvällen fört gjort en ganska långvarig öfningflygning, hvarvid inte misstänkligt förnärkades. Genom en egenömdig öfning skickade sig flygning d. 30 sept. inleddes. Löjtnant von Porat hade just placerat sig i maskinen och starten skulle äga rum, då hans mekaniker vid kringvägnandet af propellern snafvade i griset och föll omkull. I detta snafv slog propellern emot den på marken liggande emnet, som skadades i en beser. Han fickes till sjukhuset. Propellern blef afbruten och oduglig till användning. Senare öfversågs maskinen och därvid upptäcktes att en del saxspringar, som utgjort lös för nuttrar i stagen på vingarna, voro borttagna och flera af nuttrarna uppskrufvade. Dessutom hade en del andra nuttrar på maskinen lossnat. Med dessa fel hade maskinen lätt kunnat gå upp och seglat fritt en stund, men det skulle icke ha dröjt länge innan nuttrarna lossnat med den påföljd att vingarna gyllit vika.

Saken har ytterligare komplicerats därigenom att natten till d. 2 okt. ett nytt attentat ägde rum mot en tredje maskin. Stagen i denna hade klippits af på sådant sätt, att skadegörelsen icke utan noggrann undersökning kunnat upptäckas.

Misstankarna rikta sig mot fransmannen Rageneau, friherre Cederströms bekante mekaniker, och af honom d. 1 okt. blef denne anhållen af konstableringen. Han har på senare tiden jämt hustru och barn bott i strax värdt Malmstätt. Rageneau har i flera år följt friherre Cederström, men nu blifvit uppsagd i och med att dennes flygskola den 25 septemb. upplöstes. Om han utfört attentatet, torde motivet vara hämnbegär och vansinnet långt driven förkärlek för ett visst fabriksriket. Därtill kommer en annan omständighet, nämligen att han för någon tid sedan misslyckades i att reparera motorn på friherre Cederströms biplan, hvilket då i stället iordninggjordes af arméns flygskola. Detta gick den hertige fransmannen djupt till sinnes och framkallade ytterligare hat och arg.

Frågan om Rageneau haft en medhjälpare eller hvem som utfört det sista attentatet natten till torsdagen d. 2 okt. har allmän diskuterats. Den möjligheten torde dock icke vara utesluten att Rageneau själf äfven i detta fall är gärningsmannen. Flygmännen hade nämligen afstuderat nämligen vid sextiden på aftonen och Rageneau anhölls först kl. 7 af polismyndigheterna.

På tingshuset i Linköping hölls d. 3 okt. inför kronolänsmän Jär förhör med Rageneau. R. förnekade all delaktighet eller vetskap om attentatet. På länsmannens delvis skriftligen framställda frågor svarade den anhållne med en ström af ord. Med blifvande ögon och lifliga gester betydade han sin oskuld och säger sig sakna hvarje aning om hvem som utfört dådet. "Finnes det någon rättvisa i Sverige blir jag rikad", yttrade han.

Något resultat af förhöret blef det icke, och ingen som helst ledtråd angående R:s eventuella brottslighet fanns. Man ansåg sig följaktligen icke kunna rikta R.

Nidingsdåd.

Tre försåtliga nidingsdåd har konstaterats mot svenska arméns flygmän.

En misstänkt anhållen.

ÅVERKAN SOM KUNNAT PÅ SVARA FÖLJDEN.

Tre försåtliga attentat ha nyligen begåtts mot några svenska arméns flygmän, förlagda vid Malmstätt. Löjtnanterna von Porat och Jungner samt kaptenen greve Hamilton voro de, som skulle ha träffats af olyckan om maskinkontrollen varit mindre noggrann.

Om de närmare omständigheterna vill uppflekten af attentatet meddelas:

På morgonen d. 30 sept. skulle kapten Hamilton i Brednebiplanen och löjtnant von Porat i det svenskbyggda Niaport-monoplanet flyga till Skeninge för att där ordna flygskolans föreläsning under andra arméförordningens fältmanöver den 6-9 oktober, där arméns samtliga flygmän skulle deltaga. Såsom passagerare skulle i hvardera maskinen medfölja en mekaniker. Kapten Hamilton hade vid tillfället på morgonen tillfälligt placerat sig i biplanet. Maskinen sattes i gång och startade. Det dröjde dock icke många sekunder förrän aviatören tyckte sig förnärka ojämnhet i motorns arbete och att den minskade farten. Plötsligt stannade motorn af sig själf, och den redan påbörjade flygningen måste afbrytas. Vid middagstiden plockades motorn sönder, hvarvid det befanns att ett ganska långt stödben tillfälligt insmugglat i motorn. Denna hade så gått rundt till dess stödben fastnat i motordelarna, då det blifvit stopp. Ganska lätt kunde en explosion ha inträffat, som kunnat ha medfört obehärliga skador.

Det svenskbyggda monoplanet hade de kvällen fört gjort en ganska långvarig öfningflygning, hvarvid inte misstänkligt förnärkades. Genom en egenömdig öfning skickade sig flygning d. 30 sept. inleddes. Löjtnant von Porat hade just placerat sig i maskinen och starten skulle äga rum, då hans mekaniker vid kringvägnandet af propellern snafvade i griset och föll omkull. I detta snafv slog propellern emot den på marken liggande emnet, som skadades i en beser. Han fickes till sjukhuset. Propellern blef afbruten och oduglig till användning. Senare öfversågs maskinen och därvid upptäcktes att en del saxspringar, som utgjort lös för nuttrar i stagen på vingarna, voro borttagna och flera af nuttrarna uppskrufvade. Dessutom hade en del andra nuttrar på maskinen lossnat. Med dessa fel hade maskinen lätt kunnat gå upp och seglat fritt en stund, men det skulle icke ha dröjt länge innan nuttrarna lossnat med den påföljd att vingarna gyllit vika.

Saken har ytterligare komplicerats därigenom att natten till d. 2 okt. ett nytt attentat ägde rum mot en tredje maskin. Stagen i denna hade klippits af på sådant sätt, att skadegörelsen icke utan noggrann undersökning kunnat upptäckas.

Misstankarna rikta sig mot fransmannen Rageneau, friherre Cederströms bekante mekaniker, och af honom d. 1 okt. blef denne anhållen af konstableringen. Han har på senare tiden jämt hustru och barn bott i strax värdt Malmstätt. Rageneau har i flera år följt friherre Cederström, men nu blifvit uppsagd i och med att dennes flygskola den 25 septemb. upplöstes. Om han utfört attentatet, torde motivet vara hämnbegär och vansinnet långt driven förkärlek för ett visst fabriksriket. Därtill kommer en annan omständighet, nämligen att han för någon tid sedan misslyckades i att reparera motorn på friherre Cederströms biplan, hvilket då i stället iordninggjordes af arméns flygskola. Detta gick den hertige fransmannen djupt till sinnes och framkallade ytterligare hat och arg.

Frågan om Rageneau haft en medhjälpare eller hvem som utfört det sista attentatet natten till torsdagen d. 2 okt. har allmän diskuterats. Den möjligheten torde dock icke vara utesluten att Rageneau själf äfven i detta fall är gärningsmannen. Flygmännen hade nämligen afstuderat nämligen vid sextiden på aftonen och Rageneau anhölls först kl. 7 af polismyndigheterna.

På tingshuset i Linköping hölls d. 3 okt. inför kronolänsmän Jär förhör med Rageneau. R. förnekade all delaktighet eller vetskap om attentatet. På länsmannens delvis skriftligen framställda frågor svarade den anhållne med en ström af ord. Med blifvande ögon och lifliga gester betydade han sin oskuld och säger sig sakna hvarje aning om hvem som utfört dådet. "Finnes det någon rättvisa i Sverige blir jag rikad", yttrade han.

Något resultat af förhöret blef det icke, och ingen som helst ledtråd angående R:s eventuella brottslighet fanns. Man ansåg sig följaktligen icke kunna rikta R.

UR SENSASTE SVERIGEPÖST.

Mordförök på gatan. — Fredsmannemötet. — 50-årsjubileum. — Själlmord af sv-amerikan.

Såväl svenska som norska regeringarna ha nu förklarigt sig icke ha något att invända mot fredsmannemötet.

— D. 2 okt. fylle Allmänna lif-försäkringsbolagets chef f. d. öfverdirektören och professorn L. E. Phragmén 50 år.

— Den stora emigrationsutredningen, som — anförtrödd af professor Gustav Sundberg — pågätt alltsedan 1907, har nätt sin fullbordan.

Införandet af ett handelsdepartement föreslås i ett gemensamt utlåtande af departementskommissionerna och kommerskollegiet.

— En öfver sv-amerikan, Truls Rasmussen, som varit på besök i sin hembygd, påträffades i söndags i en moss på Gja åger i Ystadstrakten. Han hade skjutt sig i tingen med en revolver. Anledningen till självmordet är obekant.

— Konungen, anfördd af sin uppaktning, anlände med ordinarie tåg d. 4 okt. på morgonen till Stockholm från sin resa till Skåne och möttes på perongen af kronprinsen och kronprinsessan, hertigen af Södermanland och prins Bernadotte.

På morgonen d. 1 okt. anlände från Kristiania till Göteborg den berömda engelska skådespelerskan miss Sylvia Pankhurst i sällskap med sin stridskamrat doktor Ethel Smyth. — På kvällen höll miss Pankhurst sitt föredrag i Ständeförbundets lokal, som var till fröjdes följt af en åhöfarskara, öfvervägande kvinnlig.

— Vid hospitalbygget i Öst vid Östersund rikade d. 30 sept. två arbetare i slaget, hvarvid båda föllö i vattnet. Den ene kunde genast räddas, hvarvid anstiftaren af slaget, 25-årigt Oskar Söderström från Sundsvall, gick till boten. Han uppsöts efter några minuter, men alla upplifningsförsök voro förgäves.

— En 80-årig f. d. lantbrukare Anders Danielson, som bodde hos sin broder i Kexås, Mistelås socken, hade en kväll blifvit lämnad ensam i sitt rum. För att värma sig gjorde han upp eld i spisen. Sötsatte han sig på spishällen, men kom för nära brasan, så att kläderna fattade eld. I ryggen och i armarna erhöill han därvid mycket svåra brännskador. Fortast möjligt infordrades han till Växjö lasarett, där han i går afled till följd af brännskadorna.

— Vid den midnatt, som konungen följden den 27 sept. efter följtjänstförmånerna slut gif för de utländska officerarna och högkvarteret i Ragunda, höll konungen till generallöjtnant Uggla, som varit honom följaktligen öfvervingarna. Ett tal, var han till generalen ägna och hela svenska arméns vägnar uttalade ett varmt tack för dennes outtröttliga årengångna och framgångsrika arbete på olika poster under 50 år i försvarstjänsten. Samtidigt med sitt 50-årsjubileum som officer i svenska armén har generallöjtnant Gustav Uggla utnämmts till general.

— Vid skjutning d. 30 sept. hos Nyköpings högre allmänna läroverk skytteförening inträffade en upprepade olycka. Ynglingen Olof Olsson i 2:a realingen tjänstgjorde som markör. Han hade från valgräven telefonerat i till skjutstationen, att han ville lämna sin plats bakom skottvännen, men när han strax där efter aflägnade sig på veloepod, försannade han att med senare signaler "eld upp!" hvarför skjutningen fortog sig utan afbrott. Utan för den skyddande vallen träffades ynglingen af en kula, som gick in i vänsterns nyckelbenet i nosen, de genom kroppen och gick ut i höra länden. Han afled senare.

— D. 3 okt. förförades ett mordförsök af symnerigen upprepade beskaftet på Högåligsgatan i Stockholm. En 42 år gammal reparatör Pettersson smekte nämligen genom att skära sin hustru i strupen med en rakknif beröfva henne lifvet. Mellan makarna hade länge rådt osämja och hustrun flyttade af denna anledning på onsdagen från mannen till Högåligsgatan 36. Häröfver hade han blifvit ytterst förgärd, och d. 3 okt. hade han fattat posten utanför det hus där hustrun bodde för att passa på henne om hon skulle visa sig. Vid half 12-tiden kom hon också med på gatan. Pettersson rissade genast emnet i henne med den dragen rakknif och tillfogade henne ett 5 centimeter långt sår öfver strupen, hvarpå han hastade knifven ifrån sig och springande begaf sig ifrån platsen. Han fasttog emellertid genast af några byrådsarbetare. Hustrun fördes till Maria sjukhus. Här befanns det att knif huggit ej gått tillräckligt djupt för att vara egentligen farligt. Sedan hon förbundits fick hon lämna sjukhuset.

Sjuttiofem år.

Generalen friherre Axel Rappe i Sverige fylle den 2 oktober sjuttiofem år.

En berömd krigare.

BLEF PÅ FÖDELSEDAGEN FÖRE-MÅL FÖR HYLLNINGAR.

75 år fylle den 2 oktober generalen frih. Axel Rappe.

Den i de vidaste kretsar kände officeren har bakom sig en mera än halfseklings statstjänst, däraf 23 års dels som generalstabschef, dels som krigsminister.

Vid 21 års ålder blef han underlöjtnant vid Uplands regemente, hvar chef faders då var Axel därpå afledde han i Upsala kantskolan. Efter att ha genomgått Mariobergskursen inträdde han 1865 i generalstaben, där han 1872 blef kapten, året därpå major, och sedan efter tre års tjänstgöring vid Bohusläns regemente öfverste och t. f. chef. 1885 blef han generalmajor och chef för generalstaben.

General Axel Rappe.

För sitt snabba avnämning hade han i mycket att tæcka den lysande tjänstgöring i franska armén, som föll mellan åren 1870 och 1872. Utstånd till Frankrike för att studera krigsvetenskapens organisation ingick han förstnämnda år vid krigsministerposten i franska armén, i hvars strider han som stabsofficer verkade och framstående del. Han blef placerad vid Rheims och var med i en följd af krigsstrider. Vid Yvonville blef han sårad och dekorerades på slagfältet af general Dauterle med hederslegionen, hvars storkors han nu bär. 1892 kallades Rappe, då generalstabschef, till krigsminister, hvarvid han fick riksdagen att jämte andra förbättringar i försvaret, gå med på de bekanta "90 dagarna".

I fem år bibehöll han krigsministerposten, icke alltid med samma behörighet som Andra kamraren, som under sin första riksdag, med dock under ifrigt arbete för arméns fortsatta utveckling. Från 1897 till 1905 var han äfven chef för generalstaben och hade 1903 nätt sin nuvarande grad; redan 1899 hade han blifvit generallöjtnant. F. n. är han ordförande i utrustningskommissionen.

Hans arbetskraft har för öfrigt tagits i anspråk dels för militär läroverkshuset 1873-79, dels för en mängd militära kommittéer.

Vid sidan af sina militära och politiska intressen har han äfven, som allmän af bekant, hyst varma skönläsna af humanitär och religiös art.

General Rappe blef på sjuttiofemårsdagen föremål för varma hyllningar från in- och utlandet.

Vagrars tillräde.

Mrs Emundina Pankhurst, den engelska suffragetternas anförare, lörades till New York för att i Forten State bälla en serie föreläsningar. Immigrationsmyndigheterna beslöto emellertid, att hon skulle deporteras till Frankrike. Hon fördes genast till Ellis Island för att där afvakts sitt öde. Hon har protesterat mot deportationsordern, och saken kommer att afgöras i Washington.

Senare meddelas, att Mrs Pankhurst fått tillfälle att landstiga.

EN HEMSK GRUPPOLYKA.

Omkring 400 arbetare få sätta lifvet till i en explosion i en engelsk kolgruva.

Den svåraste gruppolyka, som nägon intäffat i engelska provinserna Wales, timade i närheten af Cardiff i tisdags f. v. då i den s. k. Universalgrufvan genom en gasexplosion instängdes 931 arbetare, som nyss nedstigit i grufvan.

Räddningsarbetet tog omedelbart efter explosionen sin början, och till alla närliggande orter utsändes begäran om hjälp. Under dagens lopp och nattens första timmar räddades omkring 500 af de instängda arbetarna, och 28 lik upptes, och vid 1-tiden i går norske brytare man på kontroll öfver elden, som utbrutt i grufvans djup. Räddningsarbetet försämrades ansenligt därigenom att maskineriet, lyftkranarne och hissarne samt och symnerigen förstörts och nedbrändes delvis rasat. Kl. half 3 på morgonen antråffades ett fjogtal arbetare vid lif på grufvans botten, och man begärdes då kunna rädda ännu flera, men antagligen fingo öfver 400 sätta lifvet till. Grufvans styrelse fann det nödvändigt att tillkalla polis från Cardiff för att hålla på afstånd den till 4,000 personer uppgående människomassa, som sökte tränga sig fram till grufvningens, där de mest hjärtskandade seener utspelades, då liken föddes upp i dagen. Vid stationen i Cardiff samlades en ännu större skara, som begärde underrättelse om olyckans vid.

Kl. 3 i onsdags norske räfsändes från Cardiff ett telegram, som meddelade, att räddningsarbetet näst afbrytas, emedan eld och rök ännu gjorde framträngandet i grufvans västrad del omöjligt.

De räddade erhöjo en sorglig anblick. Nästan alla hade svåra brännskador och ledo därtill på följder af giftiga gasers inflytande.

I Universalgrufvan inträffade för 13 år sedan en explosion, som kräflde 120 arbetares lif. Den gången räddades endast en af dem, som vid tillfället voro slyssbatta i grufvskakten. Enligt de nu räddades åsikt ha alla deras kamrater omkommit.

Tjugo soldater dödade.

Tjugo soldater dödades och omkring 100 blefvo skadade i en olycka nära State Line, Miss., i söndags. Alla de dödade tillhörde 30de kustartilleriregementet.

Lämnat England.

Efter att ha varit borta från Kanada i sex månader lämnade hertigen och hertiginna af Connaught samt prinsessa Patricia Emston föriden fredag för att via Liverpool be-gifva sig till Kanada.

Det kungliga sällskapet anlände till Liverpool kl. 4 e. m. då de genast be-gifvo sig till hamnen, där de gingo ombord på "Empress of Britain", som skall föra dem öfver Atlanten. En stor människomassa hade samlats nit och de höga personerna hälsades med hurrop. Kl. 4:30 lade den stora oceanångaren ut under många entusiastiska jubel.

C. P. R. och Österrike.

C. P. R:s verksamhet i Wien, 6. strerke, har uppbört därigenom att myndigheterna stängt kontoret i Wien och 18 afdelningsskontor i de österrikiska provinserna. Det påstås, att orsaken till denna extraordinära åtgärd är att förbindra att armén försvagas och den galiska befolkningen försmäns genom en onaturlig uppmonstrering till emigration. För hvilken behöfvet anlagas. En tidning påstår att icke mindre än 120,000 värmögiga personer under de senaste tio månaderna lyekats undkomma till Kanada. Två C. P. R:s tjänstemän hafva arresterats emedan de skulle hafva smuglat emigranter utan pass öfver gränsen i automobil. Deras namn äro Samuel Altman och Alexander Blandin.

Senare meddelas, att ytterligare ett hundratal arresteringar företagits.

Luftens offer.

Tjuguåtta personer dödades, då "L-11" exploderar och faller från 900 fots höjd.

En svår flygolycka.

STOR FÖRSTÄMMING RÄDER OCH KÄJSAREN BEKLAGAR.

Tjuguåtta personer dödades i fredags nära Johannistal, Tyskland, då greffe Zeppelins senaste styrbara ballong, "L-11", exploderade och störtade ned.

Ballongen som just blifvit färdigbyggd, skulle företaga en profurf för att antagas som flaggskepp i den tyska luftflottan, steg upp kl. 10:15 på fredags morgon, förmedelst 28 personer, nämligen anställets hela inspektionsstyrelse, löts, besättning och inbjudna gäster. Ballongen nådde en höjd af 900 fot, då den plötsligt exploderade med en väldig knall och spök till jorden. Flera af de ombordvarande föllo ur och hundra marken före vraket af luftskeppet, då åter andra suto kvar i gondolorna, oblyggligt förbrända. Tjugu-sju voro döda, då de nämde marken, men en löjtnant von Beul ledde öfva. Han hade fått ögonen utbrända. Han bad de närvarande döda honom och göra slut på hans plågor. Han föddes till sjukhus, där han smedlitt afled.

Om anledningen till explosionen vet man intet med säkerhet. Möjligt är, att den försöksakt af gammal gasolin, som fördes med ombord eller genom atmosfäriskelektricitet.

Stor förstämning råder öfver hela Tyskland på grund af den timade svåra olyckan. Den tyska armén och flottan har äfven förlorat flera af sina skickliga officerare. Strax efter olyckan sände kaisar Wilhelm ett kondoleansgram till sjöministern, hvar han djupt beklagade det skeddade, men hoppades att det skulle verka som en sporre till värdre utveckling på flygkonstens område. Greffe Zeppelin blef totalt nebrutten, då underrättelsen om den svåra olyckshändelsen nådde honom. På "L-11" hade han nämligen stora förloppningar och en tid hade han t. o. m. varit beräknad på att med detta försty flyga öfver Atlanten.

Den materiella förlusten drabbar givetvis det tyska anslaget, som redan accepterat ballongen.

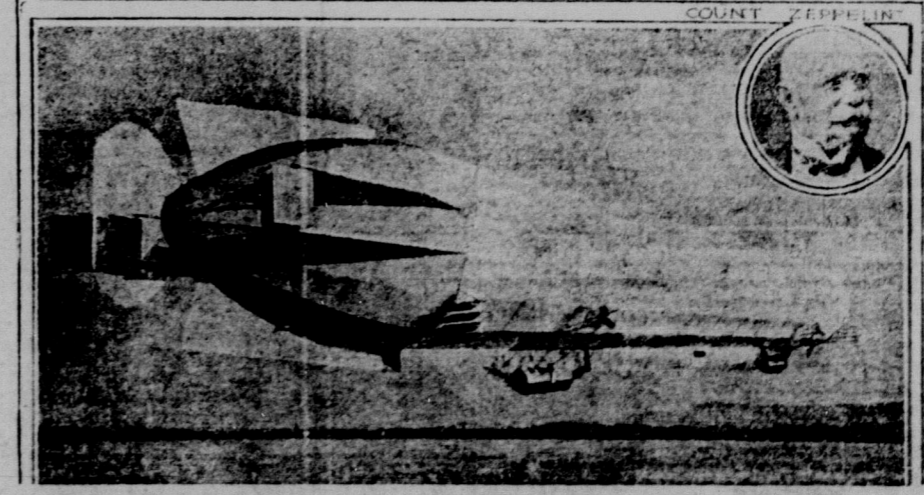
Många olyckor, som kräfft människolif, ha träffat ballonger af samma typ, som den nu förlösta. Senast d. 9 sept. omkommo 15 personer, då "L-1" under en driftmanöver fattades af en orkan, drefs ned mot vattenytan och sjönk. Kaisaren har vid underrättelsen härom hällna fallt tårar.

TVA HUNDRAÅRINGAR.

Hundraårsgränsen uppnådd af två gamla män i Sverige.

Himom dagen föllde iöfver Anna Stina Bredh i Gagnef 100 år. Hon fick därvid i det strålande höstvärdet nottunga en ståtlig uppmärksamhet från samhället, presenteradt af öfver ett 100-tal personer, däribland många i höge ålder. För den allmänna afhällna talade kontributionsen A. Holmberg. Bland de uppvaktade funnos representanter ur alla lifer. Äfven från drötningen hade lyckönsknningar ingått.

F. d. kommunalordf. G. Abrahamson i Hälskvik har i dagarna fyllt 100 år. Han tycks ännu vara i ökad be-sättning af de bästa kroppens och själs-krafter. Sällsamt deltagar han fortfarande i alla å hans dag förefallande de giromat samt berättar utförligt och korrekt mer än en episod ur sin långa lifverfärd. Hr. A. har i sin hemsöken besträdat med en mångfald förtroendeuppdrag, bl. a. har han under flera år varit socknens förste kommunalförordande. Han kan fortfarande läsa, räkna och skriva samt följer i pressen väl med sin tid.

Bilden härfvan visar det förolyckade luftskeppet "L-2" under flykt. Längst upp till höger synes greffe Zeppelin, ballongens uppfinnare, hvilken uppgifves sörja djupt öfver den hemiska olyckan.